

Virtuālā izstāde

VIENĀ GADĀ AR LU

© Latvijas Universitātes Muzejs, 2024
© Mariia Koltsova, dizains, 2024

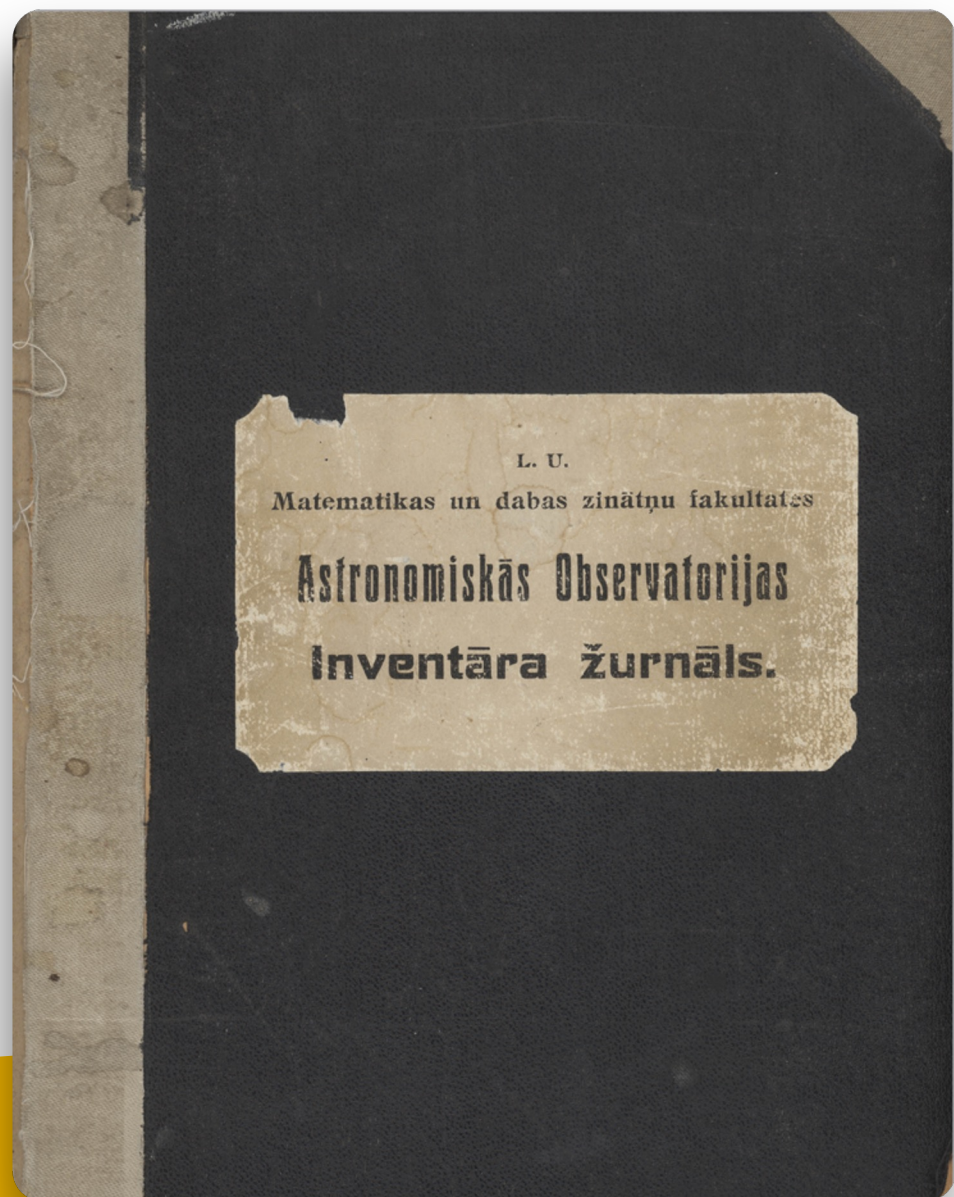
Latvijas Universitātes (LU)
Muzejs lepojas ar bagātīgu
un daudzveidīgu muzejisko
priekšmetu krājumu.

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**

SVINOT 105. LU
DIBINĀŠANAS
GADADIENU,
LU MUZEJA
VEIDOTAJĀ IZSTĀDĒ
APLŪKOJAMI
PRIEKŠMETI, KURU
RAŠANĀS SAISTĀMA
AR TO PAŠU LAIKU,
KAD TAPUSI
LATVIJAS
UNIVERSITĀTE –
1919. GADU

LATVIJAS UNIVERSITĀTES ASTRONOMISKĀS OBSERVATORIJAS INVENTĀRA ŽURNĀLS

Žurnāls sākts pēc 1919. gada, pabeigts 1959. gada decembrī. Pirmie ieraksti saistīti ar Rīgas Politehniskā institūta darbības laikā pastāvējušā Laika dienesta inventāra uzskaiti, tālāk seko ieraksti par instrumentiem un saimnieciskajiem priekšmetiem, kas iegādāti pēc oficiālās Astronomiskās observatorijas dibināšanas 1922. gadā.

Latvijas Universitātes
Astronomiskās
observatorijas
inventāra žurnāls

45		46								
№№	Inventara priekšmeti		Iegūšanas gads un veids		Atzīmes par inventāra izslēgšanu, uzrādot lapp. un tek. numuru	Izslēgts no inventāra grāmatas				
	nosaukums	apraksts	Datums	No kā iegūts		Vērtība pirms izslēgšanas		Vērtība pēc inventāra grāmatas		
					Ls	S.	Ls	S.	Ls	S.
942	Ivargzīnu flabs, lodes caurums 80 cm.; metāla kāja un mēģinā meridiāns		19 ¹⁵ / ₁₁ 35	Izdāt. Min. Mēr. Līdz. Vokāta K. Barona 4.	420	-	420	-		
943	Vīle 14" plāks. 45				2.75	✓				
944	" 14" " 5				2.20	✓				
945	" 10" puņķ. 5				1.75	✓				
946	" 5" kvadr. 5				- 70	✓				
947	Atsperte				- 55	✓				
948	Brīdabslēga				4.20	✓				
949	Komb. kvadrāts				1.85	✓				
950	Caursienu kvadrāts				1.40	✓				
951	Kārtava sūka		19 ¹⁵ / ₁₁ 35	Dr. P. Popovs L. G. Krasovs 35, Pēter.	1.80	✓				
952	2 apuldiņu ietvērijs ar rotm. diapozonu 20-40 m. un rotm. ietvērijs etac. ar rotm. gaismas 2000, 10000, 18750 un 19150 m.		19 ¹⁵ / ₁₁ 35	Vasils Vācār. Fabr. Pēter. 50r. 14, Pēter.	395	-	395	-		
953	Misija kontaktplakne ar 34 plāks. kvadr. rotācijas platēnīti un rotm. ietvērija precizitāts. (Pēter. 50r. 14, Pēter.)				60	-				
261	Orbitāle pārtēstāns rotm. ietvērija rotm. ietvērija		19 ¹⁵ / ₁₁ 35	E. Krasovs, Pēter. 50r. 14, Pēter.	50	-	110	-		
453	Paralaktisk. montāža tālrunis ar 50mm Stenberģi objektīvu, meridiāni, astro-kameru, divām lentes un Misija ietvērija, pulksteņa mehānisms,									

A black and white portrait of Friedrich Cander, a man with a mustache, wearing a dark fur hat and a heavy, dark coat with a fur collar. He is looking slightly to the left. The background is a brick wall.

FRĪDRIHA CANDERA METĀLRŪPNIECĪBAS STRĀDNIEKU SAVIENĪBAS BIEDRA KARTE

Apliecība izdota
1919. gadā ievērojamajam
rīdziniekam, zinātniekam,
izgudrotājam, raķešu
konstruktoram Frīdriham
Canderam.

Metālrūpniecības strādnieku
savienībā iestājās strādnieki
un inženieri, kas darbojās
mašīnbūves un
metālapstrādes jomā.

Всероссийский Союз Рабочих металлистов.

Районное отделение *Мещинское Районное*

Членский билет № 675218

Фамилия *Цандер*

Имя *Сергей*

Отчество *Иванович*

Возраст *37 л.*

Профессия *Инженер*

Время вступления в союз *1919*

№3 12

Proletarioj de la mondo, anŭgu viv!

СОЮЗ ЭСПЕРАНТИСТОВ
СОВЕТСКИХ РЕСПУБЛИК
SOVETRESUBLIKARA
ESPERANTISTA UNIO

MEMBROKARTO № 2868

K-d(m)o *Cander*

Urbo *Moskvo*

Настоящий членский билет Союза
Эсперантистов Советских Республик
выдан тов. *Цандер*

С. А.
М. П. *С. А.* Подпись *Цандер*

Pusmēness ķekarpaparde ir Latvijā reti sastopama suga. Tas ir neliela izmēra, līdz 20 cm augsts, daudzgadīgs augs ar vienu lapu. Lai gan šī paparde ir indīga, Austrumos tā tiek izmantota ārstniecībā, bet ticējumos tai piedēvēta maģiska spēja palīdzēt atrast dārgumus.

Portrets: Nikolajs Delle. Foto: Otto Birzgalis, ap 1936. gadu.

LU Muzeja krājums

Pusmēness ķekarpaparde (*Botrychium lunaria*).
Herbāriju ievācis Nikolajs Delle 1919. gada 5. jūnijā Sahalīnā

Meža ābele (*Malus sylvestris*).
Herbārijs ievākts Kalētos
1919. gada 20. maijā. Ievācējs
nezināms.

Meža ābele ir vienīgā savvaļas ābeļu suga Latvijā. Ābeļu ģints sistemātika vienmēr ir bijusi problemātiska, tā laika gaitā ir mainījusies, un tas arī ir iemesls, kādēļ uz redzamā herbārija etiķetes norādīts šobrīd neaktuāls nosaukums.

EDGARA
LEJNIEKA
PASE.
IZDOTA
1919.
GADĀ.

1927. g. 4. jūnijs
Ierosinājums

55

1921

Pase Nr. 52526.

derīga līdz Bes termiņa 19—g.

*) Latvijas pilsonis
Tihis matematisks mag.

***) Edgars Jura d.
Lejnietis
20. decemb., 1919. gadā.

XI. poliz. cezikina
Dreehochnecks Schneitz

1. Kad un kur dsimis: 19. maijā 1889
Rīgā.

2. Pastāvīga dsihmes weeta: Rīga.

3. Tautība: latveetis

4. Dzība: ew-ludera

5. Nodarbošanas: matematikas profesors

6. Behrni līdz 15 gadeem*): prezeģeē

7. Atteezibas pret kara klausibu: II schneizab
Semes- Gergs

8. Uz kshdeem pamateem pase isdota: Rīgas Pils. App.
M. L. Juras mag. uskuras sikhme no 6/7 1916. sem. N. 133155
un Diploms, isdi. no Masteņavas Univerzitatē 19. martā 1919.
sem. N. 13312.

9. Pesehmes: /

10. Pases ihpaschneeta paraksts: E. Lejnietis

*) pilshita (adrese) vai weeta (adrese), aprinkts, pagafis un mahja;
**) wahrs, tehwa wahrs un uswahrs;
***) pases isdeweja paraksts.

*) jaatshme ari wezumā.

2. 13 Janis. 1928

Savi gaida waditajs: SR

R. P. XI p. uz. 27/III

Nr 1243. Egr.

Israkstits

Pierakstits
Jurmālas policijas iecirknī

Kauna ielā Nr. 3

"4" 10060

Mācību zedājus
policijas ieraksts

VALS
VALS
-6. JAN. 1928

Tautas nobalsosana
1927. gadā

Rig. Pase Latvijas Universitātes
Matemātikas un dabaszinātņu
fakultātes pirmajam dekānam,
profesoram un LU Bibliotēkas
pamatlicējam Edgaram Lejnīkam
izdota 1919. gada 20. decembrī pēc
viņa atgriešanās Latvijā no studijām
un darba Krievijā un pēc darba
uzsākšanas Latvijas Universitātē.

Pierakstits
Jurmālas policijas iecirknī
Kauna ielā Nr. 3
"4" 10060
Mācību zedājus
policijas ieraksts

Pierakstits
Jurmālas policijas iecirknī
Kauna ielā Nr. 3
"4" 10060
Mācību zedājus
policijas ieraksts

da 2. 13 Janis. 1928 g.

Basi galda waditajs:

R. P. XI p. uz. 27/III

Nr 1243. Egr.

Israkstits

Rigis XI. polizijas eezirkni

_____ iela Nr _____

da 13. 1928 g.

Basi galda waditajs: Egr.

Parsrakstits

Rigis Polizijas III. eezirkni

Olkolaja

_____ iela Nr _____

18/12 Pēteris...
Izrakstits _____
_____ policijas iecirkni

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

Saeimas veģēšanas
RIGAS
Veģēšanas iecirkni Nr _____

Dierakstits

Jurmals policijas iecirkni

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

Mellins

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

_____ iela Nr _____

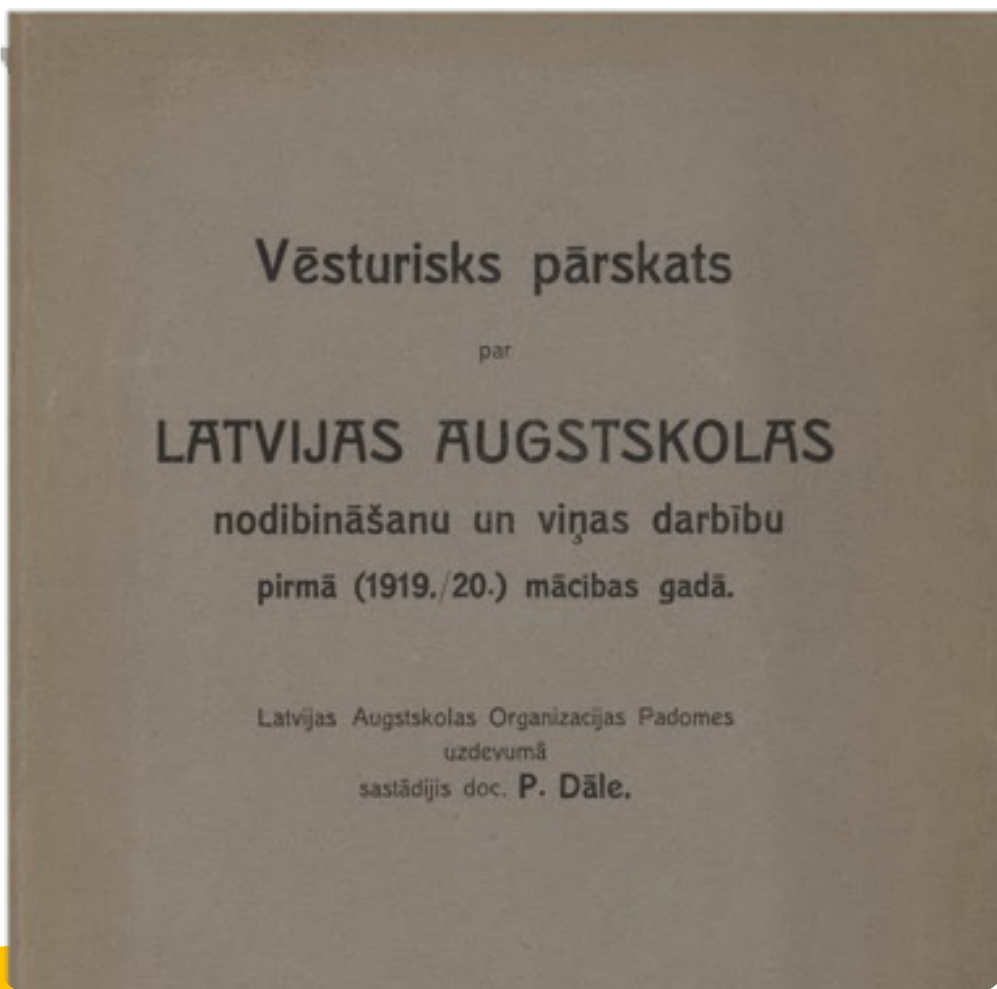
VALS
RĪGAS POLIČIJA
-6. JAN. 1928

Tautas nebašosana
1927. gadā

-6 JAN 1928
Valkas stacija

Dierakstits
_____ policijas iecirkni
_____ iela Nr _____
_____ iela Nr _____
_____ iela Nr _____

BUDŽETA PĀRSKATS PAR LAIKU NO 1919. GADA 1. SEPTEMBRA LĪDZ 1920. GADA 1. JŪLIJAM.

Budžeta pārskats par LU pirmo darbības gadu kopš dibināšanas atspoguļo naudas ieņēmumu un izdevumu aprēķinu 1919./1920. akadēmiskajā gadā, kad vēl izmantoja Krievijas Impērijas rubļus.

DAŽĀDU PUTNU SUGU
OLU ČAUMALAS NO
JĀŅA ZAIKOVA
KOLEKCIJAS. IEVĀKTAS
1919. GADĀ.

Jānis Zaikovs (1903–1942) laika periodā starp 1916. un 1927. gadu ievāca un sagatavoja plašu Latvijas teritorijai raksturīgu putnu sugu olu kolekciju. 1919. gada aprīlī, maijā, jūnijā un jūlijā tika ievākts 21 olu paraugs no 15 putnu sugām.

1927. gadā Jāņa Zaikova putnu olu kolekcija tika iegādāta un nodota LU Sistemātiskās zooloģijas institūtam, tagad tā glabājas LU Muzeja Zooloģijas kolekcijās.

1. Zaļās dzilnas
(*Picus viridis*) ola.
levākta 1919. gada
25. aprīlī Bērzaunes
"Āpsukalnā"

2. Pelēkās zīlītes
(*Poecile montanus*)
ola. levākta 1919. gada
11. maijā Viesienā.

3. Plukšķa
(*Turdus iliacus*) ola.
levākta 1919. gada
20. maijā
Viesienā.

4. Baltās cielavas
(*Motacilla alba*) ola.
levākta 1919. gada
20. maijā Viesienā.

5. Rubeņa
(*Tetrao tetrix*) ola.
levākta 1919. gada
20. maijā
Bērzaunes pagastā.

6. Mežirbes
(*Bonasa bonasia*)
ola. levākta 1919.
gada
28. maijā Bērzaunes
pagastā.

7. Purva ķauķa
(*Acrocephalus
palustris*) ola.
levākta 1919. gada
30. maijā Vecpiebalgā.

8. Melnkakla gārgales
(*Gavia arctica*) ola.
levākta 1919. gada
jūnijā Kaķīšu ezerā.

9. Sila strazda
(*Turdus viscivorus*) ola.
levākta 1919. gada
2. jūnijā Mārcienā.

10. Vītiša
(*Phylloscopus
trochilus*) ola. levākta
1919. gada
6. jūnijā Viesienā.

11. Pelēkā strazda
(*Turdus pilaris*) ola.
levākta 1919. gada
6. jūnijā Viesienā.

12. Melngalvas ķauķa
(*Sylvia atricapilla*) ola.
levākta 1919. gada
17. jūnijā Viesienā.

13. Lauku piekūna
(*Falco tinnunculus*)
ola. levākta 1919. gada
20. jūnijā Bērzaunē.

14. Lauku cīruļa
(*Alauda arvensis*) ola.
levākta 1919. gada
21. jūnijā Viesienā.

15. Sarkanrīklītes
(*Erithacus rubecula*)
ola. levākta 1919. gada
19. jūlijā Viesienā.

LEONA ĀBOLIŅA
VĒSTULE ĢIMENEI UZ
LATVIJU. RAKSTĪTA
UN NOSŪTĪTA 1919.
GADĀ NO KRIEVIJAS.

105

Arko mācīn, un vecei!

Jūn vēstules no 18/2 un 18/3 sagatavo par
vairāk un vēlāk atgriešot. **Sav** ēdnu tēdā
Lūti, un mūsu molo bij par sagatavo
atļauju raksturoties uz Latviju (Kriev, Cēsim
jēl Valmieru). Domāju vārā atņemā ar
jūn rātrētis un tādēļ arī rātrētis
Bet raksturoties lute "bazān formulu
vēl atān uortēnā un arī es pāt
jān pārdomāt un jābrān, vaj bāt vort
brān mola. 18/2. Māpān's pādān jūn
ar godān, t. i. 18/2, māta nūs pāt
pārdomāt un alga vārnā rātrētis
un Latv. Māpān's bāt, kōmānā rātrētis
jāb un ugrōb mānā māpān un tūrnān
alga, vort ar eļa rātrētis. Rātrētis
un arī rātrētis pāt pārdomāt
Latvija var vā vārtis, bādelas 2-3, pāt
vēnēti un jūn tū lānā bāt, alga vēnēti
pāt pārdomāt. Latvija mān, mān pāt
vārn, jūn pāt, jūn mān mān mān
Fris rātrētis eļā rātrētis, mān mān ar
jūn eļā rātrētis, jūn mān mān mān
jūn mān mān, jūn mān mān mān pāt
jūn mān mān mān mān mān mān
un jūn mān mān mān mān mān mān
jūn mān mān mān mān mān mān
vēnēti mān mān mān mān mān mān
vēnēti mān mān mān mān mān mān
vēnēti mān mān mān mān mān mān
vēnēti mān mān mān mān mān mān
vēnēti mān mān mān mān mān mān

Pirms studijām Latvijas Universitātē
zoologs Leons Āboliņš (1895–1974)
mācījās Krievijā, no kurienes saviem
radiem 1919. gadā sūtījis vēstuli, aprakstot
savus dzīves apstākļus Krievijas pilsoņu
kara pārņemtajā valstī.

ZELMĀRA LANCMANA VĒSTULE
RĪGAS PADOMJU VALDĪBAI AR
LŪGUMU ATĻAUT DIBINĀT
ĢEOGRĀFIJAS BIEDRĪBU. RAKSTĪTA
1919. GADA 8. JANVĀRĪ.

Zelmārs Lancmanis. Fotografāns nezināms, ap 1926. gadu.
LU Muzeja krājums

Pēteris Sanga
Latvijas Dabas un Kultūras pētīšanas biedrība
organizētā sapulcē svētdien, 16. martā 1919. g., Tallinā, Lielā
Mā, Sapulcē piedalās 16 personas un to starpā, b. Vinters, par kur
iriet par sekmes. Dēmas kārtība:

- 1) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
- 2) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
- 3) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
- 4) Statūti.
- 5) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
- 6) Vēlēšanas.

1) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
2) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
3) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.

4) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
5) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
6) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.

7) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
8) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
9) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.

10) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
11) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
12) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.

Sapulcē piedalījās entuziastu grupa, kuras kodolu veidoja Petrogradā (Sanktpēterburgā) dibinātais pulciņš "Daba un Kultūra" kopā ar domubiedriem, kas arī vēlējās rūpēties par Latvijas dabas un vēstures pieminekļiem. lecerētā darba kārtība tika mainīta, sapulcē tika apspriesti jautājumi par izglītojošiem kursiem, Doma muzeju, vēsturisko vērtību nepietiekamu aizsardzību. Tika pieņemti statūti un ievēlēta biedrības valde.

1. d. k. punkt. Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība. Sapulcē piedalās 16 personas un to starpā, b. Vinters, par kur iriet par sekmes. Dēmas kārtība:
1) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
2) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
3) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
4) Statūti.
5) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
6) Vēlēšanas.
7) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
8) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
9) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
10) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
11) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.
12) Runas par Latvijas dabas un kultūras pētīšanu, saudrība.

Sapulcē vadījis
Protokolists P. Oskars